

CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod o Gyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	5 Chwefror 2026
Teitl yr Eitem:	Cyfiawnder Trwy ein Dewrder: Cynllun Ymateb Cyngor Gwynedd
Aelod Cabinet:	Cyng. Nia Jeffreys – Arweinydd y Cyngor
Swyddog Cyswllt:	Dafydd Gibbard, Prif Weithredwr

Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Fod y Cyngor yn gofyn i'r Cabinet ystyried y sylwadau ychwanegol a wnaed yn y cyfarfod hwn, yn ogystal a sylwadau y Pwyllgorau Craffu a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, wrth fabwysiadu'r Cynllun Ymateb newydd.

CEFNDIR A RHESYMEG

1. Cyflwynir yr adroddiad hwn mewn ymateb i gais y Cadeirydd am gyfarfod arbennig o'r Cyngor i sicrhau fod pob Aelod wedi cael cyfle i drafod a chraffu Cynllun Ymateb y Cyngor i'r adroddiad Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder, yn unol â pharagraff 4.12.1 (b) o'r Cyfansoddiad.
2. Mabwysiadwyd y Cynllun Ymateb i droseddau gan Gabinet Cyngor Gwynedd yn Ionawr 2025, ac mae wedi bod yn gynllun byw sydd wedi esblygu dros amser ers hynny. Cydnabuwyd y byddai angen adolygu y Cynllun yn llwyr yn dilyn cyhoeddi'r adroddiad Adolygiad Ymarfer Plant.
3. Ar y 4ydd Tachwedd 2025, cyhoeddwyd 'Cyfiawnder Trwy ein Dewrder' ac mae'r Cynllun Ymateb bellach wedi ei ail-lunio yn dilyn hynny. Hwn yw'r newid mwyaf i'r Cynllun ers ei fabwysiadu.
4. Cyflwynwyd y Cynllun Ymateb ar ei newydd wedd i'r Bwrdd Ymateb ar 8 Rhagfyr, a chafwyd sylwadau a mewnbwn cyn ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Gofal ar 13 Ionawr 2026, y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 15 Ionawr a'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi ar 19 Ionawr. Yn ogystal mae Grŵp Sicrwydd Gweinidogol wedi ei sefydlu gan y Gweinidog Addysg, Gweinidog Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Gweinidog dros Dai a Llywodraeth Leol ac mae'r Arweinydd ac Aelodau Cabinet perthnasol yn mynychu ac yn adrodd ar gynnydd y Cynllun Ymateb bob yn ail fis – cyfarfu ddiwethaf ar yr 22ain o Ionawr.
5. Gofynnwyd i'r pwyllgorau graffu y canlynol gan nodi byddai argymhellion y pwyllgorau hynny yn cael eu cyfleu i'r cyfarfod arbennig hwn o'r Cyngor.
 - a) Fod y Cynllun yn ymateb yn briodol a chyflawn i'r Adroddiad 'Cyfiawnder trwy ein Dewrder'.

- b) Ystyried y prif flaenoriaethau ar gyfer gweithredu ar unwaith.
 - c) Cynghori ar ymdrin â dibyniaethau (e.e. aros am argymhellion rhanbarthol neu genedlaethol) a lliniaru risgiau posib.
6. Yn dilyn y cyfarfod hwn bydd y Cynllun Ymateb newydd yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet i'w fabwysiadu yn ffurfiol.

Cyd-destun

7. Mabwysiadwyd y Cynllun Ymateb gwreiddiol gan y Cabinet ar 21 Ionawr 2025, gyda 4 ffrwd waith allweddol:
- Ffrwd Waith A – Cefnogi'r dioddefwyr a'r goroeswyr
 - Ffrwd Waith B – Sicrhau bod gennym y trefniadau diogelu gorau posib
 - Ffrwd Waith C – Sefydlu, dysgu a gwella
 - Ffrwd Waith Ch – Cefnogi a sefydlogi Ysgol Friars
8. Sefydlwyd Bwrdd Ymateb i graffu, herio a chynghori ar gyflawni cynnwys y Cynllun, wedi ei gadeirio yn annibynnol gan yr Athro Sally Holland. Mae Aelodaeth y Bwrdd yn cynnwys nifer o sefydliadau statudol allanol fel sylwedyddion er mwyn herio a monitro cynnydd y Cynllun Ymateb, gan gynnwys Estyn, Arolygaeth Gofal Cymru, Llywodraeth Cymru, Comisiynydd Plant a'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol. Hefyd, cynrychiolaeth o Ysgol Friars (Pennaeth a Chadeirydd Llywodraethwyr), sector Uwchradd Gwynedd, Swyddogion y Cyngor, ynghyd ag Aelodau Cabinet o'r meysydd perthnasol i osod cyfeiriad gwleidyddol strategol y meysydd gwaith dan eu cyfrifoldeb tra hefyd yn craffu ar waith swyddogion a'u cefnogi.
9. Cyhoeddwyd yr adroddiad 'Cyfiawnder trwy ein Dewrder' gan Fwrdd Diogelu Gogledd Cymru ar 4 Tachwedd, 2025. Cyn, ac ers hynny, mae'r gwaith wedi parhau i adolygu'r hyn sydd angen ei ymgorffori yng nghynllun Gwynedd wrth symud ymlaen gan gynnwys mynd i'r afael â'r themâu a'r argymhellion a nodwyd yn yr adroddiad ac alinio â'r rhai a oedd eisoes yn rhan o'r cynllun ymateb (oedd yn cynnwys argymhellion o adroddiadau eraill hefyd).
10. Mae Atodiad 1 yn cynnwys copi o'r Cynllun Ymateb diwygiedig sy'n adlewyrchu'r newidiadau hyn. Mae'r rhain wedi'u nodi o dan 7 prif thema i gyd-fynd gyda themâu adroddiad Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder:
- Llais y Plentyn a Chefnogi Dioddefwyr
 - Rheoli Honiadau a Phryderon am Oedolion sy'n gweithio gyda Phlant
 - Hyfforddiant a Pholisïau
 - Llywodraethu Ysgolion
 - Arferion Cyfyngol
 - Cynllunio Argyfwng ac Ymateb i Argyfwng
 - Ysgol Friars

11. Mae fersiwn hawdd i'w ddarllen o'r Cynllun Ymateb yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd a'r nod yw y bydd yn barod i'w gyflwyno i'r Cabinet ar yr un pryd â'r Cynllun Ymateb llawn.
12. Cyflwynir rhaglen waith manwl i gyfarfodydd y Bwrdd Ymateb a gan fod hwn bellach wedi tyfu mewn maint cyflwynir hefyd adroddiad trosolwg ar gyfer pob un o'r 7 thema unigol, gan gynnwys diweddariad ar yr hyn sydd wedi ei gyflawni ers cyfarfod blaenorol y Bwrdd a nodi beth fydd yn cael ei flaenoriaethu ar gyfer y cyfnod nesaf. Gweler yr adroddiadau cynnydd thema yn Atodiad 2 er gwybodaeth.
13. Ynghlwm i'r adroddiadau cynnydd ar gyfer y 7 thema, mae Rhaglen Waith manwl yn cael ei gyflwyno i Aelodau y Bwrdd Ymateb i roi cyfle iddynt herio'r manylder. Mae'r rhaglen waith hwn yn cynnwys argymhellion a chamau gweithredu o'r adroddiad Cyfiawnder trwy ein Dewrder, y Cynllun Ymateb gwreiddiol a chamau ychwanegol eraill sydd wedi eu hadnabod. Rhennir gopi o'r rhaglen waith er gwybodaeth yn Atodiad 3.
14. Gweler yn Atodiad 3 fod y tasgau gwaith lefel uchel wedi eu rhestru (llinellau gwyn) ac mae cyfres o is-dasgau (llinellau melyn) ar gyfer pob tasg gwaith sy'n sicrhau lefel o fanylder sy'n ofynnol ar lefel weithredol. Mae'r lefel hwn o fanylder yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd Ymateb ei graffu yn ogystal â rhoi ystyriaeth i'r adroddiadau thema.
15. Mae tasgau gwaith sydd wedi'u cwblhau a'u disodli neu gyfuno gydag argymhellion Cyfiawnder Trwy ein Dewrder hefyd wedi'u cynnwys yn y Cynllun Gwaith er mwyn cyflawnder.
16. Er mwyn sicrhau ac olrhain cynnydd yn effeithiol, mae cyfres o fesurau perfformiad clir yn cael eu cymhwyso ar draws pob un o saith thema'r Cynllun Ymateb. Mae'r mesurau hyn yn cynnwys dangosyddion meintiol (megis derbyn hyfforddiant, a gwiriadau cydymffurfio) ac asesiadau ansoddol (megis adborth gan fforymau ieuencid, arolygon rhieni a staff, ac arolwg AGC ac Estyn). Bydd monitro rheolaidd yn erbyn y mesurau hyn yn caniatáu i'r Bwrdd Ymateb adnabod meysydd cyflawni a'r rhai sydd angen ffocws ychwanegol, gan sicrhau bod gwelliannau yn cael eu cynnal ac yn cyd-fynd â blaenoriaethau diogelu.
17. Gan fod yr adroddiad Cyfiawnder Trwy ein Dewrder bellach wedi ei gyhoeddi bwriedir rhannu dogfennau'r Bwrdd Ymateb ar y wefan o hyn allan.

Argymhellion y Pwyllgorau Craffu Gofal ac Addysg ac Economi, a'r Phwyllgor Llywodraethu ac Archwilio

18. Cafwyd nifer o argymhellion gan y 3 Pwyllgor ac mae rhai addasiadau eisoes wedi eu gwneud i'r cynllun. Bydd yr awgrymiadau eraill yn arwain at yr angen i addasu ymhellach ac ychwanegu at y rhaglen waith - mae'r gwaith yna eisoes ar y gweill a bydd yn cael ei gwblhau yn dilyn ystyried sylwadau pellach yn y cyfarfod hwn. Mae'r addasiadau sydd eisoes wedi eu gwneud i'r cynllun yn cynnwys y canlynol:
 - Nodi na fyddai'r drws yn cau petai dioddefwr yn dymuno derbyn pecyn cefnogaeth i'r dyfodol (rhan 1.4)
 - Ychwanegu lles disgyblion yn amcanion Ffrwd Gwaith 7
 - Tynnu'r cyfeiriad at arolwg Estyn 2023
 - Ychwanegu at ran 2.4 sy'n cyfeirio at ymchwiliad i ddigwyddiadau 2019

- Aralleirio cyfeiriadau at hyfforddiant ‘grooming’ i hyfforddiant i adnabod arwyddion o ‘grooming’

19. Rhennir isod argymhellion y Pwyllgorau Craffu a’r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a fydd yn cael eu hystyried yn llawn gan y Cabinet.

20. Penderfyniad y Pwyllgor Craffu Gofal a gynhaliwyd ar 13 Ionawr 2026:

1) *Nodi’r rhaglen waith*

2) *Gofyn am adroddiad cynnydd mewn 6 mis ar y rhaglen waith gan gynnwys gwybodaeth am y polisi canu’r gloch a’i weithrediad*

3) *Gofyn am adroddiad ar y gwaith o sicrhau statws Sir Plentyn Gyfeillgar a dod yn Gyngor Trawma Wybodus*

4) *Gofyn i’r Cabinet ystyried*

- *ychwanegu enw cyswllt benywaidd allanol i’r poster rhannu gwybodaeth am bryderon a sicrhau bod manylion cyswllt ar gael ar wefannau ysgolion a gwefan y Cyngor*
- *rhoi sylw i lais y teulu yn ogystal â llais y plentyn yn ffrwd gwaith 1*
- *diwygio’r testun o dan y pennawd ‘2.3 – Archwiliad Estyn o Adran Addysg y Cyngor’ ar dudalen 18 y Cynllun Ymateb i gynnwys brawddeg sy’n adlewyrchu y cyd-destun sef serch y ganmoliaeth gan Estyn arestiwyd pennaeth ysgol ychydig fisoedd wedyn*
- *sicrhau bod hyfforddiant meithrin perthnasoedd amhriodol ‘grooming’ ar gael i bawb sydd ei angen*
- *darparu hyfforddiant diogelu arbenigol allanol i aelodau ac i lywodraethwyr*
- *ychwanegu “lles plant a phobl ifanc” at ddisgrifiad ffrwd gwaith 7 - Cefnogi a Sefydlogi Ysgol Friars*
- *gohebu gyda Llywodraeth Cymru i ddatgan pryder am y heriau a’r risgiau ynghylch rôl llywodraethwyr ysgolion*

21. Penderfyniad y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a gynhaliwyd ar 15 Ionawr 2026:

- *Derbyn manylder y Cynllun Ymateb*
- *Yn diolch i’r Swyddogion am eu gwaith ac yn croesawu bod y Cynllun Ymateb yn cael ei drafod mewn sawl fforwm*
- *Bod angen crynodeb / blaen dudalen syml a phendant o’r prif bwyntiau gweithredu*
- *Bod y Pwyllgor yn derbyn diweddariadau rheolaidd ar y camau sydd wedi eu gweithredu neu sydd yn cael eu hystyried fel ymateb addas a phriodol â’r sefyllfa*
- *Cais gan y Pwyllgor i Estyn gydnabod gwendidau eu hadroddiad ar drefniadau diogelwch y Cyngor, Mehefin 2023*
- *Bod Trefniadau Canu’r Gloch a Threfniadau Diogelu angen bod ymysg y gorau - croesawu adolygiadau i’r polisïau hyn - angen diweddariad ar y gwaith, yr amserlen a’r modd maent yn cael eu mabwysiadu*

Nodyn: Cais i adolygu paragraff olaf 2.5 o'r Cynllun Ymateb: 'Ymchwiliad i Ddigwyddiadau 2019 sydd wedi bod yn destun sylw gan y wasg' – angen mwy o gyd-destun am yr ymchwiliad annibynnol a gwblhawyd a beth oedd y penderfyniad dros beidio rhannu'r adroddiad / casgliadau. Cais i osod cyd-destun i ganmoliaeth Estyn i drefniadau diogelu'r Cyngor (Mehefin 2023). Y geiriad fel y mae yn amhriodol o ystyried y methiannau a ddaethpwyd i'r amlwg yn ddiweddarach.

22. Penderfyniad y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi a gynhaliwyd ar 19 Ionawr 2026:

1. *Derbyn a nodi'r adroddiad a'r rhaglen waith gan ofyn am ddiweddariad mewn 6 mis.*
2. *Argymhell i'r Cabinet:*

Ffrwd Gwaith 1: Llais y Plentyn a Chefnogi Dioddefwyr

- *Dylid sefydlu trefniadau mesuradwy sy'n dangos yn glir sut mae llais y plentyn a phrofiad dioddefwyr yn dylanwadu'n uniongyrchol ar benderfyniadau a chanlyniadau;*
- *Bod angen sicrhau cefnogaeth hirdymor i ddioddefwyr heb beri rhagor o drawma;*
- *Bod angen rhoi sylw priodol i blant sy'n wynebu heriau ac osgoi rhagfarn ddarwybod;*
- *Dylid sicrhau bod gwybodaeth berthnasol yn hawdd i'w ddarllen ac yn hygyrch i blant.*

Ffrwd Gwaith 2: Rheoli Honiadau a Phryderon am Oedolion sy'n gweithio gyda Phlant

- *Dylai'r trefniadau ar gyfer rheoli honiadau a phryderon sicrhau bod unrhyw amheuaeth am addasrwydd oedolion i weithio gyda phlant ac oedolion bregus yn cael ei hasesu'n gynnar, ei uwch gyfeirio yn briodol, a'i herio'n annibynnol, beth bynnag yw statws ymarferydd;*
- *Bod angen trefniadau diogelu clir ar gyfer unigolion sy'n codi pryderon;*
- *Bod angen edrych ar ddigwyddiadau sydd ddim yn ymwneud yn uniongyrchol efo plant;*
- *Dylid casglu tystiolaeth i ddangos fod newid yn digwydd ac i alluogi craffu yn y dyfodol;*
- *Dylid ystyried ymestyn cyfnod amser yr awdit o honiadau Rhan 5, Gweithdrefnau Diogelu Cymru, ymhellach na dwy flynedd;*
- *Dylid gwirio bod mecanwaith mewn lle i sicrhau, os oes angen, y symudir o brosesau adnoddau dynol i weithdrefnau Rhan 5.*

Ffrwd Gwaith 3: Hyfforddiant a Pholisïau

- *Dylai polisïau a hyfforddiant fod yn drylwyr a chael eu hadolygu i gefnogi barn broffesiynol a her;*

- *Bod angen tystiolaethu bod hyfforddiant yn newid ymddygiad a phenderfyniadau yn ymarferol, nid mater o bresenoldeb yn unig;*
- *Dylai cofnodion diogelu cael eu hadolygu a'u goruchwyllo'n rheolaidd gan swyddog penodol er mwyn sicrhau eu bod yn unol â'r gofynion;*
- *Dylai 'grooming' gael ei adnabod yn benodol yn nhrefniadau hyfforddiant a chael sylw amserol.*

Ffrwd Gwaith 4: Llywodraethiant Ysgolion

- *Dylai trefniadau llywodraethu ysgolion gael eu cryfhau i adnabod patrymau risg dros amser, sicrhau llwybrau uwch gyfeirio clir, a chynnwys elfen o her neu sicrwydd annibynnol;*
- *Dylid cynnig cefnogaeth addas i arfogi llywodraethwyr i herio'n briodol ac adnabod patrymau;*
- *Bod angen ystyried yr hyfforddiant a ddarperir ar gyfer Cadeiryddion a Llywodraethwyr Dynodedig Diogelu.*

Ffrwd Gwaith 5: Grym Rhesymol

- *Dylid sicrhau bod staff yn deall pryd mae defnyddio grym rhesymol yn briodol, a'u bod yn teimlo'n hyderus ac wedi'u cefnogi i weithredu i ddiogelu plant;*
- *Dylid sicrhau bod adolygiadau'n canolbwyntio ar ddysgu gwersi yn hytrach na beio.*

Ffrwd Gwaith 6: Cynllunio Argyfwng ac Ymateb i Argyfwng Ddiogelu

- *Dylai cynllunio ac ymateb i argyfwng gael ei drin fel proses fyw sy'n rhan o'r broses ddiogelu a dylid ei brofi yn rheolaidd;*
- *Bod angen eglurder o ran rolau;*
- *Dylid sicrhau cyfathrebu effeithiol efo staff;*
- *Bod angen adolygu trefniadau yn barhaus er mwyn sicrhau bod gwersi a ddysgwyd o Ysgol Friars yn parhau'n weithredol dros amser.*

Ffrwd Gwaith 7: Cefnogi a Sefydlogi Ysgol Friars

- *Dylai cefnogi a sefydlogi Ysgol Friars gael ei ddefnyddio fel sail i ddysgu ar lefel system gyfan, gan brofi bod sefydlogrwydd wedi arwain at welliant cynaliadwy mewn diogelu a newid diwylliannol ar draws ysgolion;*
- *Dylid gofyn i ysgolion:*
- *gynnwys gwybodaeth am eu trefniadau diogelu yn amlwg ar eu gwefannau;*
- *ystyried addasu cynnwys eu cwricwlwm addysg cyd-berthynas i adlewyrchu'r hyn a ddigwyddodd yn Ysgol Friars.*

Cyffredinol

- *Bod angen sicrhau bod trosolwg o'r ffrydiau gwaith yn eu cyfanrwydd;*

- *Ystyried rhoi trefniadau mewn lle i sicrhau bod y Cyngor yn ymateb yn ddiymdroi ac yn gwirio ei systemau pan mae pryder sylweddol a all fod yn systemig ei natur yn dod i law;*
- *Bod angen rhoi sylw i drefniadau cyfathrebu gwybodaeth efo rhieni a theuluoedd er mwyn sicrhau cyfathrebu effeithiol;*
- *Dylid ystyried rhyddhau cymaint o wybodaeth a phosib er mwyn sicrhau tryloywder;*
- *Ni ddylid dyfynnu na chyfeirio at Adroddiad Archwiliad Estyn o Adran Addysg y Cyngor yn 2023 yn y Cynllun Ymateb.*

23. Bydd y Cabinet yn ystyried yr argymhellion hyn oll ynghyd â sylwadau pellach y cyfarfod hwn cyn mabwysiadu y cynllun newydd.

Ystyriaethau Pellach

Ymgynghori

24. Ymgynghorwyd yn eang wrth ddatblygu'r Cynllun Ymateb er mwyn derbyn mewnbwn o sawl cyfeiriad gan gynnwys

- Cadeirydd yr adolygiad ymarfer plant
- Comisiynydd y Plant
- Estyn
- Arolygaeth Gofal Cymru
- RASASC
- Llywodraeth Cymru
- Aelodau Cabinet
- Swyddogion Cyngor Gwynedd

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

A ydych wedi cynnwys trigolion / defnyddwyr gwasanaeth? Os ddim, pryd a sut ydych yn bwriadu ymgynghori â nhw?

25. Mae ystod eang o asiantaethau yn aelodau neu yn sylwedyddion annibynnol o sefydliadau statudol cenedlaethol ar y Bwrdd Ymateb sydd yn werthfawr o ran derbyn mewnbwn ac arbenigedd sectorau gwahanol.
26. Mae cynrychiolwyr defnyddwyr gwasanaeth wedi ymgynghori â hwy megis cynrychiolwyr sector ysgolion yng Ngwynedd.
27. Yn ogystal â hynny, ar gais yr Arweinydd yng nghyfarfod y Cabinet ar 11 Tachwedd 2025, mae Cadeirydd Annibynnol y Bwrdd Ymateb ar hyn o bryd yn ystyried y dull mwyaf priodol o gynnwys llais dioddefwyr yn y gwaith.

A ydych wedi ystyried cydweithio?

28. Mae cydweithio yn hanfodol i lwyddiant y Cynllun hwn a drwy law y Bwrdd Ymateb rydym yn cydweithio gyda'r holl asiantaethau sydd yn ran ohono. Mae'r Bwrdd yn cwrdd yn rheolaidd bob yn ail fis ac mae cyswllt cyson rhyngom. Bydd cydweithio gyda'r holl asiantaethau hyn, yn ogystal ac eraill megis yr Heddlu, y Gwasanaeth Iechyd ac Awdurdodau Lleol eraill yn allweddol i lwyddiant ein Cynllun Ymateb

Beth sydd wedi ei wneud neu bydd yn cael ei wneud i atal problemau rhag codi neu waethygu yn y dyfodol?

29. Datblygwyd y Cynllun Ymateb yn y lle cyntaf er mwyn gwneud popeth o fewn ein gallu fel na fydd unrhyw un yn dioddef yn yr un modd eto. Mae'r Cynllun yn cynnwys mesurau rhagweithiol megis monitro parhaus, adolygiadau rheolaidd, hyfforddiant staff, a chydweithio â phartneriaid i nodi risgiau'n gynnar, er mwyn atal problemau rhag codi neu waethygu yn y dyfodol.

Sut ydych wedi ystyried yr hirdymor a beth fydd anghenion pobl mewn blynyddoedd i ddod?

30. Yn y Cynllun Ymateb newydd, rydym wedi ystyried yr hirdymor drwy sefydlu rhaglen waith aml-flwyddyn sy'n cryfhau'r saith ffrwd (e.e. llais y plentyn, hyfforddiant a pholisïau, llywodraethu ysgolion, a chynllunio ac ymateb i argyfwng) ac yn sicrhau adolygiad parhaus, fel y bydd anghenion pobl yn y blynyddoedd i ddod – megis cefnogaeth barhaus i ddioddefwyr, gwasanaethau trawma-wybodus, fersiynau 'hawdd i ddeall' i blant, a seilwaith diogelu cadarn sy'n addasu wrth i risgiau newid – yn cael eu diwallu'n gynaliadwy.

Er mwyn sicrhau integreiddio, a ydych wedi ystyried yr effaith bosib ar gyrff cyhoeddus eraill?

31. Mae nifer helaeth o argymhellion adroddiad 'Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder' yn argymhellion rhanbarthol a chenedlaethol, neu i bob Awdurdod Lleol. Rydym eisoes wedi datgan ein parodrwydd i fod yn gweithredu cyn unrhyw newid ar lefel rhanbarthol neu genedlaethol a'n awydd i fod yn gweithio gyda cyrff eraill megis Llywodraeth Cymru er mwyn peilota ar gynllun neu ganllaw newydd pe dymunir.

Effaith ar nodweddion cydraddoldeb, y Gymraeg a'r Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol

32. Mae Asesiad Effaith Cydraddoldeb wedi'i gwblhau ar ffurf drafft a bydd yn cael ei gyflwyno pan fydd y Cabinet yn ystyried y Cynllun Ymateb.

Camau nesaf

33. Bydd y Cynllun Ymateb ar ei newydd wedd yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ystyried ei fabwysiadu yn ffurfiol ar y 10fed o Fawrth 2026.

34. Bydd cynnydd ffrydiau gwaith y Cynllun Ymateb yn parhau i gael ei fonitro gan y Bwrdd Ymateb bob yn ail fis hyd nes bod yr holl gamau gweithredu y cynllun ymateb wedi gwreiddio neu yn cael sylw o fewn cyfundrefn herio perfformiad yr Awdurdod a bod aelodau'r Bwrdd yn fodlon bod tystiolaeth mewn perthynas â'r mesurau effaith a restrir yn dangos effeithiolrwydd y camau gweithredu hyn.

35. Bydd y Cabinet yn parhau i dderbyn adroddiad cynnydd chwarterol gan Gadeirydd Annibynnol y Bwrdd Ymateb, yr Athro Sally Holland

36. Mae cais gan y Pwyllgor Craffu Gofal, y Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi, a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i fod yn craffu ar y cynnydd bob 6 mis.

UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAID

Prif Swyddog Cyllid

“Bydd nifer o’r camau gweithredu sy’n ymddangos yn y Cynllun Ymateb yn cael eu cyflawni gan wasanaethau o fewn eu cyllidebau. Ar y llaw arall, bydd camau eraill yn gofyn am adnoddau ychwanegol, bod yn barhaol neu ar sail un-tro. Mae’r costau hyn wedi cael eu hystyried wrth lunio cyllideb 2026/27 fydd yn mynd gerbron y Cyngor ar 5 Mawrth, neu wrth ystyried ariannu un-tro i’w cyllido o gronfeydd. Yn y cyd-destun hwn, rwyf yn fodlon na fydd ystyriaethau ariannol yn rwystr rhag cyflawni’r cynllun gweithredu.”

Swyddog Monitro

“Darperir yr adroddiad yma mewn ymateb i gais y Cadeirydd i alw cyfarfod arbennig o’r Cyngor yn dilyn cais gan y Pwyllgor Craffu Gofal. Nodaf y dymuniad i roi cyfle i aelodau nad ydynt yn aelodau o unai y Pwyllgorau Craffu Gofal, Addysg ac Economi na’r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i roi sylwadau ar y Cynllun Ymateb. Mae’r Cynllun Ymateb yn fater gweithrediaeth sydd yn gyfrifoldeb Cabinet ei fabwysiadu a gweithredu. Swyddogaeth y Pwyllgorau Craffu fydd cadw trosolwg o’r cynnydd ar gyflawni y cynllun allweddol yma wrth symud ymlaen. Fodd bynnag mae’r cais cyfarfod yma yn rhoi cyfle penodol i aelodau ehangach roi barn ar y cynllun cyn ei gyflwyno i’r Cabinet ystyried a phenderfynu ei fabwysiadu.”

Atodiadau:

Atodiad 1 – Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder: Cynllun Ymateb Cyngor Gwynedd

Atodiad 2 – Adroddiadau Trosolwg

Atodiad 3 – Rhaglen Waith Cynllun Ymateb

Atodiad 4 – Cyfiawnder Trwy Ein Dewrder